

Advies over het voorstel van de lijst opleidingen voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs

(rubriek elektriciteit/elektronica)

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies over het voorstel van de lijst opleidingen voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs (rubriek elektriciteit/elektronica)

1 Situering

De Vlaamse Onderwijsraad ontving op 8 september 2010 van de minister van Onderwijs en Vorming een adviesvraag over een voorstel van opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO). Deze adviesvraag handelt over een lijst van opleidingen DBSO die voortvloeit uit de screening van het opleidingsaanbod in de huidige rubriek Elektriciteit/Elektronica.

De adviesvraag kadert in de omschakeling van niet-modulaire naar een modulaire structuur in het DBSO, zoals bepaald in het decreet over het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap van 10 juli 2008. Voordat de overheid het opleidingsaanbod in het DBSO en de leertijd vastlegt, worden de bestaande opleidingen aan een screening onderworpen. Het resultaat van deze screening wordt ter advisering voorgelegd aan de Vlor, voor de opleidingen van het DBSO, en aan Syntra Vlaanderen voor de opleidingen in de leertijd. Na deze adviezen legt de Vlaamse Regering de definitieve lijst met opleidingen vast.

Dit advies werd voorbereid door de commissie Leren en Werken onder voorzitterschap ad interim van Johan Vandenbranden. De commissie werd uitgebreid met de sectorcommissie mechanica-elektriciteit-kunststoffen en een bijkomende deskundige van Syntra Vlaanderen. Met Syntra Vlaanderen werd de afspraak gemaakt dat het in zijn eigen advies hetzelfde standpunt inneemt als in de commissie Leren en Werken over opleidingen met dezelfde benaming.

2 Voorafgaandelijke opmerkingen

Vòòr de advisering per voorgestelde opleiding wil de Vlor twee algemene bemerkingen maken.

In de eerste plaats vraagt de Vlor dat er bij de opmaak van de lijst met opleidingen van het DBSO rekening wordt gehouden met het doelpubliek van Leren en Werken. De motivatie van jongeren in systemen van Leren en Werken kan verhoogd worden door een fijnmazigheid van het opleidingsaanbod. Eén van de voordelen van de modulaire organisatie van DBSO is immers dat jongeren tussentijdse succeservaringen kunnen opdoen. In de voorgestelde lijst met opleidingen zijn er echter een aantal opleidingen opgenomen die geen perspectief bieden op een traject van levenslang leren. Door de verwachtingen dermate hoog te leggen en geen fijnmazigheid te voorzien, zijn er meerdere negatieve gevolgen mogelijk:

- de instroom in de betrokken opleidingen kan verlagen en bijgevolg ook de uitstroom naar de sector;
- jongeren die de opleiding stoppen, behalen geen certificaat;
- indirect wordt hiermee de ongekwalificeerde uitstroom in de hand gewerkt.

Daarenboven worden er in de praktijk wel tewerkstellingsplaatsen gevonden voor smallere opleidingen die gerelateerd zijn aan functies in de sectoren. Daarom vraagt de Vlor dat de

screeningscommissies in de toekomst rekening houden met het feit dat lerenden baat hebben bij fijnmazigheid van het aanbod en het perspectief van tussentijds succes meeneemt in de besprekingen. De screeningscommissies moeten er zich van bewust zijn dat ze een lijst met opleidingen bepalen, geen lijst met beroepskwalificaties. De Vlor is geen vragende partij voor nieuwe beroepskwalificaties, maar vraagt wel dat er voldoende certificaten worden voorzien, die afgeleid zijn uit beroepskwalificaties, om de fijnmazigheid van het aanbod te garanderen. In het advies over de screening van de rubriek bouw, hout, decoratie van 12 februari 2009 drong de Raad er al op aan om bij alle opleidingen eenzelfde fijnmazigheid te hanteren.

De Vlor merkt daarnaast op dat er nood is aan een betere afbakening van de voorgestelde opleidingen met verwante opleidingen binnen Leren en Werken. In de bespreking van elke opleiding afzonderlijk zal deze opmerking regelmatig terug komen. De Vlor pleit ervoor dat de beschrijvingen van de opleidingen (in bijlage 3 van de adviesvraag) in de toekomst minder ruimte laten voor interpretatie. Het is van essentieel belang voor alle betrokkenen dat er in deze fase duidelijkheid is over de voorgestelde opleidingen.

3 Bespreking van de lijst met opleidingen

Voor de structuur van het advies werd de volgorde van de opleidingen in bijlage 2 van de adviesvraag aangehouden.

Industriële monteur van elektrische uitrusting van voertuigen	De Vlor vindt de verplaatsing van deze opleiding naar rubriek 'transport' een logische keuze. De beroepenstructuur van de autotechnische beroepen komt daar uitgebreid aan bod.
Assistent-podiumtechnicus Podiumtechnicus	De Raad gaat akkoord met de schrapping van de assistent-podiumtechniek en de oprichting van de nieuwe opleidingen assistent-podiumtechnicus en podiumtechnicus. De Raad vraagt wel dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt met verwante opleidingen zoals decor- en standenbouw en podiumtechnicus licht, beeld, geluid.
Hersteller van elektrische en elektronische apparatuur	De Vlor gaat akkoord met de schrapping van de opleiding 'hersteller elektrische huishoudtoestellen' en de organisatie van de nieuwe opleiding 'hersteller van elektrische en elektronische apparatuur'. De Raad vraagt dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen elektrische en elektronische herstellingen aan elektrische en elektronische toestellen. De Raad vraagt dat de overheid in samenspraak met de sector de fijnmazigheid van de opleiding onderzoekt. De Raad vraagt dat er wordt onderzocht of het mogelijk is volgende opleidingen te voorzien in het aanbod: plaatser van wit- en bruingoed, hersteller witgoed en hersteller bruingoed.
Industrieel elektrotechnisch installateur Residentieel elektrotechnisch installateur	De Vlor gaat akkoord met de schrapping van de nijverheidselektrici en elektriciën residentiële elektriciteit. De Vlor gaat akkoord met de oprichting van de industrieel elektrotechnisch installateur en de residentieel elektrotechnisch installateur. De Vlor adviseert de overheid positief over de schrapping van de hulpelektriciën industriële installaties en de hulpelektriciën residentiële elektriciteit. Zoals in de voorafgaandelijke opmerkingen al werd meegegeven vraagt de Vlor een fijnmazigheid van het aanbod die mogelijk maakt dat jongeren in de systemen van Leren en Werken voldoende certificaten kunnen behalen. Daarom stelt de Vlor voor om naast de

	<p>industriëlelektrotechnischinstallateurvolgendeopleidingentevoorzien:</p> <p>Monteurindustriëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>Installateurindustriëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>Inbedrijfsteller/Herstellerindustriëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>VoorderesidentieëlelektrotechnischinstallateurvraagdeVloréengelijkaardigefijnmazigheid:</p> <p>Monteurresidentieëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>Installateurresidentieëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>Inbedrijfsteller/Herstellerresidentieëlelektrotechnischeinstallaties</p>
Tertiairelektrotechnischinstallateur	<p>DeVlorgaatakkoordmetdeoprichtingvandezeopleidingenvraagteengelijkaardigefijnmazigheidalsvoordeindustriëleenresidentieëlelektrotechnischinstallateur:</p> <p>Monteurresidentieëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>Installateurresidentieëlelektrotechnischeinstallaties</p> <p>Inbedrijfsteller/Herstellerresidentieëlelektrotechnischeinstallaties</p>
Bedrader-monteerder	<p>DeVlorgaatnietakkoordmetdeschrappingvandeopleidingbedrader-bestukkerenhetfeitdatdeopleidingnietwordtvervangen doordebedrader-monteerder. Degehanteerdeargumentatiewordtnietgevolgd:</p> <p>dathetslechtsgaatomeénoopleidingmettewerkstellingineénbedrijf, isgeenlegitiemargument. Deregionaleinbeddingvande systemenvanLerenenWerkenisneteenbelangrijketroef;</p> <p>deVlorwensteroptewijzendatdeoverheidvoordesystemenvanLerenenWerkengeenafzonderlijkeopleidingensubsidieert, zoalshierfoutiefwordtgesuggereerd;</p> <p>INOMheeftindevoorbereidingvanhetadviesbenadruktdatertewerkstellingisvoorleerlingenvandezeopleiding;</p> <p>deVlorsteltvooromdezeopleidingopnieuwtebesprekenbijdescreeningvanderubriekmetaal-kunststoffen.</p>
PC-technicus	<p>IndeeersteplaatsbetreurtdeVlordatCEVORAnietheeftdeelgenomenaandebesprekingomhetonderwijsaanbodvormtegeven.</p> <p>DeVlorvraagteenduidelijkeplaatsvandeopleidingPC-technicus. Momenteelisnietduidelijkofdeopleidingaansluitingheeftmetdebestaandenetwerkassistent, netwerkoperatoreninstallateurhard-ensoftware. InelkgevalherhaaltdeVlordevraagnaareenfijnmazig aanbodinLerenenWerkenMetdeschrappingvandeopleidingenetwerkassistent, netwerkoperatoreninstallateurhard-ensoftwareendeoprichtingvandeopleidingPC-technicus, lijktdenniethetgeval. DeVlorvolgtde logica vandeoverheidnietomopleidingente schrappenmetveelleerlingen, waarvandetewerkstellingwordtgegarandeerd doordeinstellingenendeafgestudeerden succesvol doorstromen naardearbeidsmarkt.</p>
Technicus domotica	<p>DeVlorgaatakkoordmetdeschrappingvandeinstallateurdomoticaendeoprichtingvande technicus domoticaende technicus</p>

Technicus immotica	immotica. De Vlor vraagt wel dat de relatie gelegd wordt met de opleidingen residentieel en tertiair elektrotechnisch installateur.
Installateur alarminstallaties	De Vlor gaat niet akkoord met de schrapping van de installateur alarminstallaties. De opleiding is succesvol aangezien er sprake is van 100% tewerkstelling. De opleiding is duidelijk te onderscheiden van de opleiding in het voltijds secundair onderwijs. Tot slot wenst de Vlor er op te wijzen dat het CDO door de FOD Binnenlandse Zaken wordt erkend als opleidingscentrum. Vormelek heeft zich bereid verklaard de verderzetting van deze opleiding te onderzoeken. Vormelek bepaalt op 19 oktober 2010 een standpunt en deelt het dan mee aan de minister en de Vlor.
Installateur telecommunicatie	De Vlor vraagt om deze opleiding te behouden gezien het succes van de opleiding en de tewerkstellingsmogelijkheden. Uit de vacatureberichten op de VDAB blijkt dat er een duidelijke vraag is naar jongeren met een dergelijke opleiding. De Vlor vraagt dan ook aan de overheid om in het overleg waarvan sprake in Art. 30 en 32 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, de cobra-fiche ICT-technicus en de monteur data- en telecommunicatie uit de beroepenstructuur van Vormelek ¹ in overweging te nemen voor deze opleiding.
Bordenbouwer	De Vlor adviseert de oprichting van de opleiding bordenbouwer positief. Bij de beschrijving wordt er aangeraden om te verduidelijken dat het gaat over werk in een atelier, niet op de werf.
Koelmonteur	De Vlor adviseert de oprichting van de opleiding koelmonteur positief. De Raad vraagt wel een duidelijk afgebakende omschrijving.
Plaatser boven- en ondergrondse leidingen	De Vlor adviseert de oprichting van de opleiding plaatser boven- en ondergrondse leidingen positief.
Technicus elektrische zwembaduitrustingen	De Vlor adviseert de oprichting van de opleiding technicus elektrische zwembaduitrustingen positief.
Technicus verwarmingsinstallaties	De Vlor adviseert dat de bespreking van de opleiding technicus verwarmingsinstallaties wordt verplaatst naar de rubriek metaal en kunststoffen. De Raad vraagt dat Vormelek ook bij deze bespreking wordt betrokken.

De Raad Secundair Onderwijs keurde dit advies unaniem goed op 7 oktober 2010. Er waren 17 leden aanwezig.

Johan Van Ransbeek
secretaris

Patrick Weyn
voorzitter

¹ Vormelek (2008) *Beroepenstructuur en beroepsprofielen PSC 149.01 Elektriciens: installatie en distributie. Eindrapport.* (<http://www.vormelek-formelec.be/assets/Uploads/Brochures/Eindrapport-Beroepenstructuur.pdf> - geraadpleegd op 7/10/2010)